

Ενότητα 1: Πατρική Δικαιοσύνη

Λύσεις ασκήσεων Αρχαίων Β' Γυμνασίου

σχ. βιβλίο (σσ. 8-13)

Ενότητα 1: Πατρική Δικαιοσύνη

Απαντήσεις στις ερωτήσεις του σχολικού βιβλίου (σσ. 8-13)

Μετάφραση

Ἄνὴρ γένει Μάρδος παῖδας εἶχεν ἑπτὰ.	Ένας άντρας, Μάρδος στην καταγωγή, είχε επτά παιδιά.
Τούτων ὁ νεώτατος κακὰ πολλὰ τοὺς ἄλλους εἰργάζετο.	ο πιο νέος από αυτούς προκαλούσε πολλά κακά στους άλλους.
Καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐπειρᾶτο αὐτὸν ὁ πατήρ	Και αρχικά ο πατέρας του προσπαθούσε
ῥυθμίζειν λόγῳ·	να τον συνετίσει με τα λόγια·
ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐπείθετο, πρὸς τοὺς δικαστὰς ἤγαγε	επειδή όμως δεν υπάκουε αυτός, τον οδήγησε μπροστά στους δικαστές
καὶ ὅσα αὐτῷ ἐτετόλμητο ἀκριβῶς κατηγόρησε,	και τον κατηγόρησε λεπτομερώς για όσα αυτός είχε αποτολμήσει,
καὶ ἥτει παρὰ τῶν δικαστῶν ἀποκτεῖναι τὸν νεανίσκον.	και ζητούσε από τους δικαστές να εκτελέσουν το νεαρό.
Οἱ δὲ ἐξεπλάγησαν	Αυτοί ξαφνιάστηκαν
καὶ ἀμφοτέρους ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀρταξέρην ἤγαγον.	και οδήγησαν και τους δύο στο βασιλιά Αρταξέρξη.
Τὰ αὐτὰ δὲ λέγοντος τοῦ Μάρδου, βασιλεὺς ἔφη:	Κι επειδή ο Μάρδος ἔλεγε τα ίδια, ο βασιλιάς του εἶπε:
«Εἵτα τολμήσεις τὸν υἱὸν ἀποθνήσκοντα ὑπομεῖναι;»	«Αλήθεια, θα έχεις το θάρρος να αντέξεις να πεθάνει ο γιος σου;»
Ὁ δὲ ἔφη «πάντων μάλιστα·	Και εκείνος εἶπε «βεβαιότατα·
ἐπεὶ καὶ ὅταν τῶν φυομένων θριδακινῶν τὰς ἐκφύσεις τὰς πικρὰς ἀφαιρῶ,	γιατί και όταν αφαιρώ τις πικρές παραφυάδες από τα μαρούλια που φυτρώνουν,
οὐδὲν ἢ μήτηρ αὐτῶν λυπεῖται,	η μητέρα τους καθόλου δε λυπάται,
ἀλλὰ θάλλει μᾶλλον καὶ γλυκίων γίνεται».	αλλά ανθίζει περισσότερο και γίνεται γλυκύτερη.»
Ταῦτα ἀκούσας Ἀρταξέρξης ἐπήνεσε μὲν τὸν ἄνδρα	Ὅταν ἀκούσε αὐτά ο Αρταξέρξης, επαίνεσε τον άντρα

καὶ τῶν βασιλικῶν δικαστῶν ἐποίησεν
ἓνα,

εἰπὼν ὅτι ὁ περὶ τῶν ἰδίων παιδῶν

οὕτω δικαίως ἀποφαινόμενος

καὶ τὸν ἔκανε ἓνα ἀπὸ τοὺς βασιλικούς
δικαστές,

λέγοντας ὅτι αὐτός που γιὰ τὰ παιδιά του

διατυπώνει τόσο δίκαιες κρίσεις

πάντως καὶ ἐν τοῖς ἀλλοτρίοις ἀκριβῆς
ἔσται δικαστὴς καὶ ἀδέκαστος,

ἀφῆκε δὲ καὶ τὸν νεανίαν τῆς τιμωρίας,

ἀπειλῶν αὐτῷ θανάτου,

ἐὰν ἀδικῶν φωραθῇ ἕτερα.

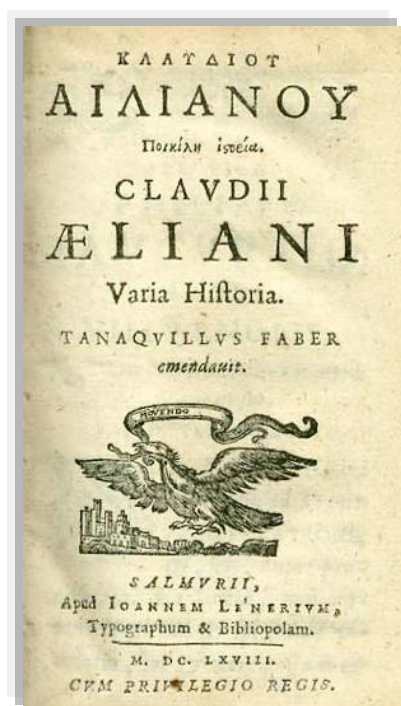
ὅπωςδήποτε καὶ στὶς ξένες υποθέσεις θὰ
εἶναι αὐστηρὸς καὶ δίκαιος δικαστὴς

καὶ ἀπάλλαξε ἀπὸ τὴν τιμωρία τὸ νέο,

ἀπειλῶντας τὸν με θάνατο,

εἰάν ἀποδειχθεῖ ὅτι διαπράττει ἄλλες ἀδικίες.

Αἰλιανός, *Ποικίλη Ἱστορία* 1.34 (διασκευή)

Εξώφυλλο του βιβλίου *Ποικίλη Ἱστορία*,
έκδοση 1668

- 1. Σε ποιες διαδοχικές ενέργειες προχώρησε ο πατέρας προκειμένου να λογικέψει τον ατίθασο γιο του;**

Αρχικά ο πατέρας προσπαθούσε να συνετίσει το γιο του με λόγια και συμβουλές. Επειδή όμως η προσπάθειά του δεν είχε κανένα αποτέλεσμα, οδήγησε το γιο του στο δικαστήριο και ζήτησε από τους δικαστές να τον τιμωρήσουν με θάνατο.

- 2. Ποια ήταν η αντίδραση του βασιλιά όταν άκουσε ότι ο πατέρας ζητούσε τη θανάτωση του γιου του; Τι του απάντησε ο πατέρας;**

Ο βασιλιάς όταν άκουσε ότι ο Μάρδος ζητούσε τη θανάτωση του γιου του, έμεινε έκπληκτος από τη σκληρότητα του πατέρα και γι' αυτό τον ρώτησε αν θα άντεχε να δει το γιο του νεκρό. Ο πατέρας τον βεβαίωσε ότι θα άντεχε και για να τεκμηριώσει την άποψή του, του ανέφερε το παράδειγμα του μαρουλιού, που όταν του αφαιρούν τις παραφυάδες δε λυπάται, αλλά ανθίζει περισσότερο και γίνεται πιο γλυκό.

- 3. Πώς ανταμείφθηκε ο πατέρας για την αμεροληψία του απέναντι στο παιδί του;**

Ο βασιλιάς επαίνεσε την αμεροληψία του πατέρα και, για να τον ανταμείψει, τον διόρισε βασιλικό δικαστή. Θεώρησε δηλαδή ο βασιλιάς ότι, από τη στιγμή που ο πατέρας αποφάσιζε τόσο δίκαια για τα παιδιά του, θα μπορούσε να κρίνει το ίδιο αμερόληπτα και αντικειμενικά και τις ξένες υποθέσεις.

- 4. Ποιος πιστεύετε ότι είναι ο στόχος του πατέρα όταν προτείνει να καταδικαστεί σε θάνατο το παιδί του; Πώς κρίνετε την αυστηρότητά του και ποια συμπεράσματα μπορείτε να βγάλετε για την περσική αντίληψη περί σωφρονισμού και πειθαρχίας;**

Προτείνοντας ο πατέρας να καταδικαστεί σε θάνατο το παιδί του, επιδιώκει αφενός να τον τιμωρήσει παραδειγματικά και έτσι να αποτρέψει τα άλλα παιδιά να υιοθετήσουν ανάλογη συμπεριφορά, αφετέρου να προστατέψει ευρύτερα την κοινωνία από τις αδικίες και τις συμφορές που προκαλούσε ο γιος του. Στόχος του δεν είναι η εκδίκηση, αφού προσπάθησε προηγουμένως να συνετίσει το γιο του με συμβουλές, αλλά και γιατί τέτοια αισθήματα δεν ταιριάζουν σε έναν πατέρα. Παρότι όμως οι προθέσεις του είναι ευγενείς, η σκληρότητα που επιδεικνύει είναι υπερβολική και άδικη απέναντι στο γιο του. Διότι του στερεί το ύψιστο δικαίωμα της ζωής.

Τέλος, η τιμωρία δείχνει ότι οι Πέρσες έδιναν μεγάλη σημασία σε κάθε μορφή πειθαρχίας. Για να την επιτύχουν δε δίσταζαν να χρησιμοποιούν ακραία μέσα όπως ο θάνατος.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ - ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΑ

1. Να σχηματίσετε: α) παράγωγα επίθετα της α.ε. από τα ρήματα: *λάμπω, φαίνω, ώφελέω* - *ώφελῶ* και *σιωπάω* - *σιωπῶ*. β) ρηματικά επίθετα από τα ρήματα: *λέγω, ἄπτω, ἐπαινέω* - *ἐπαινῶ, μένω* και *ποιέω* - *ποιῶ*.

α) λάμπω> *λαμπρός*, φαίνω> *φανερός*, ώφελέω - ώφελῶ> *ώφέλιμος*, σιωπάω - σιωπῶ> *σιωπηρός*

β) λέγω> *λεκτός, λεκτός, ρητός*

ἄπτω> *ἄπτός, ἄπτεός*

ἐπαινέω - ἐπαινῶ> *ἐπαινετός, ἐπαινετέος*

μένω> *μενετός, μενετέος*

ποιέω - ποιῶ> *ποιητός, ποιητέος*

2. Να σχηματίσετε παράγωγα επίθετα της α.ε. από τα παρακάτω ουσιαστικά και να δηλώσετε τι σημαίνουν (πλησμονή κτλ.): *ἀνάγκη, πορφύρα, ὥρα, πένθος, ἀνὴρ, μήτηρ, βασιλεύς* και *τόλμη*.

ἀναγκαῖος (αυτός που ανήκει ή έχει σχέση με εκείνο που δηλώνει η πρωτότυπη λέξη)

πορφυροῦς (χρώμα)

πένθιμος (κατάλληλος για αυτό δηλώνει η πρωτότυπη λέξη)

ἀνδρεῖος (αυτός που ανήκει ή έχει σχέση με εκείνο που δηλώνει η πρωτότυπη λέξη)

μητρῶος (αυτός που ανήκει ή έχει σχέση με εκείνο που δηλώνει η πρωτότυπη λέξη)

βασιλείος-βασιλικός (αυτός που ανήκει ή έχει σχέση με εκείνο που δηλώνει η πρωτότυπη λέξη)

τολμηρός (πλησμονή)

3. Να σχηματίσετε παράγωγα ρήματα της α.ε. από τα ονόματα: *βασιλεύς, παῖς, σκιά, νίκη, ὀξύς, τόλμη, πικρός, ρυθμός, ἀκριβής* και *λύπη*.

βασιλεύω, παίζω/παιδεύω, σκιάζω, νικάω-ῶ, ὀξύνω, τολμάω- ῶ, πικραίνω, ρυθμίζω, , ἀκριβαίνω, λυπέω- ῶ

4. Να κατατάξετε τα επιρρήματα σε κατηγορίες (τοπικά, τροπικά, ποσοτικά, χρονικά), με βάση τις παραγωγικές καταλήξεις τους: *ἄνωθεν, ἑλληνιστί, κακῶς, ἀριστίνδην, Μεγαράδε, ἀναφανδόν* και *ἀκριβῶς*.

ἄνωθεν: τοπικό, κίνηση από τόπο
 ἑλληνιστί: τροπικό
 κακῶς: τροπικό
 ἀριστίνδην: τροπικό
 Μεγαράδε: τοπικό, κίνηση προς τόπο
 ἀναφανδόν: τροπικό
 ἀκριβῶς: τροπικό

5. Να γράψετε τι δηλώνουν τα ουσιαστικά (κατάσταση, ενέργεια, πρόσωπο που ενεργεί, αποτέλεσμα ενέργειας, εθνικότητα, τόπο, υποκορισμό κτλ.): *δενδρύλλιον, νεανίσκος, διδασκαλεῖον, Κορίνθιος, ἄλιεύς, βασιλεία, μάντευμα, τελετή, θυσία, ἱερωσύνη*.

δενδρύλλιον: υποκορισμός
 νεανίσκος: υποκορισμός
 διδασκαλεῖον: τόπος
 Κορίνθιος: εθνικότητα
 ἄλιεύς: πρόσωπο που ενεργεί
 βασιλεία: ενέργεια, κατάσταση
 μάντευμα: αποτέλεσμα ενέργειας
 τελετή: ενέργεια, κατάσταση
 θυσία: ενέργεια, κατάσταση
 ἱερωσύνη: ιδιότητα

6. Να γράψετε στη στήλη Β' τα ρήματα της α.ε. από τα οποία παράγονται οι λέξεις της στήλης Α' και στη στήλη Γ' τι δηλώνουν οι λέξεις αυτές:

Α'	Β'	Γ'
πομπός	πέμπω	πρόσωπο που ενεργεί
θάνατος	θνήσκω	ενέργεια, κατάσταση

άγωγός	ἄγω	πρόσωπο που ενεργεί
μονή	μένω	ενέργεια, κατάσταση
δικαίωμα	δικαιόω-ῶ	αποτέλεσμα ενέργειας
δίωξις	διώκω	ενέργεια, κατάσταση
σχέσις	ἔχω	ενέργεια, κατάσταση

7. Να γράψετε από δύο παράγωγες λέξεις της α.ε. για καθένα από τα ρήματα που σας δίνονται και να τις κατηγοριοποιήσετε ανάλογα με τη σημασία τους (πρόσωπο που ενεργεί, κατάσταση, τόπος, μέσο κτλ.): *κρίνω, δικάζω, λύω, γράφω, φύω, λέγω.*

κριτής (πρόσωπο που ενεργεί), κρίσις (ενέργεια)
δικαστής (πρόσωπο που ενεργεί), δικαστήριο (τόπος)
λύσις (ενέργεια), λύτρον (όργανο)
γραφή (ενέργεια), γράμμα (αποτέλεσμα ενέργειας)
φύσις (ενέργεια), φυτός (ρηματικό επίθετο)
λόγος (ενέργεια), ῥήτωρ (πρόσωπο που ενεργεί)

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ - ΣΥΝΤΑΞΗ

1. Να τονίσετε τις λέξεις και να δικαιολογήσετε τον τόνο που επιλέξατε: *νησος, ανθρωπος, σπευδε, τελος, δυναμις, παιδες, πλουτος, μηκος, οινος, ταυρος, γενναιος, θεος, μεγας.*

νησος: μακρόχρονη παραλήγουσα, όταν τονίζεται παίρνει περισπωμένη μπροστά από βραχύχρονη λήγουσα

ἄνθρωπος: προπαραλήγουσα όταν τονίζεται παίρνει πάντοτε οξεία
 σπεῦδε: μακρόχρονη παραλήγουσα, όταν τονίζεται παίρνει περισπωμένη μπροστά από βραχύχρονη λήγουσα
τέλος: βραχύχρονη συλλαβή όταν τονίζεται παίρνει πάντα οξεία
δύναμις: προπαραλήγουσα όταν τονίζεται παίρνει πάντοτε οξεία
 παῖδες: μακρόχρονη παραλήγουσα, όταν τονίζεται παίρνει περισπωμένη μπροστά από βραχύχρονη λήγουσα
 πλοῦτος: μακρόχρονη παραλήγουσα, όταν τονίζεται παίρνει περισπωμένη μπροστά από βραχύχρονη λήγουσα
 μῆκος: μακρόχρονη παραλήγουσα, όταν τονίζεται παίρνει περισπωμένη μπροστά από βραχύχρονη λήγουσα
 οἶνος: μακρόχρονη παραλήγουσα, όταν τονίζεται παίρνει περισπωμένη μπροστά από βραχύχρονη λήγουσα
 ταῦρος: μακρόχρονη παραλήγουσα, όταν τονίζεται παίρνει περισπωμένη μπροστά από βραχύχρονη λήγουσα
 γενναῖος: μακρόχρονη παραλήγουσα, όταν τονίζεται παίρνει περισπωμένη μπροστά από βραχύχρονη λήγουσα
θεός: βραχύχρονη συλλαβή όταν τονίζεται παίρνει πάντα οξεία
μέγας: βραχύχρονη συλλαβή όταν τονίζεται παίρνει πάντα οξεία

2. Να μεταφέρετε τα ρήματα στον τύπο της οριστικής που ζητείται στην παρένθεση

εἰργάζετο: **ἐργάζει/η** (ενεστ., β' πρόσ. ενικού)
 ἐπείθετο: **πείθονται** (ενεστ., γ' πρόσ. πληθ.)
 ῥυθμίζειν: **ἐρρυθμίζετε** (παρ.τ., β' πρόσ. πληθ.)
 θάλλει: **ἐθάλλομεν** (παρ.τ., α' πρόσ. πληθ.)
 ἔσται: **ἦ και ἦν** (παρ.τ., α' πρόσ. ενικού)

3. Να μεταφέρετε τα ουσιαστικά στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού.

τῷ λόγῳ	τοῖς λόγοις	ὁ δικαστής	οἱ δικασταί
τῶν δικαστῶν	τοῦ δικαστοῦ	τὸν νεανίαν	τούς νεανίας
τὸν νεανίσκον	τούς νεανίσκους	τοῦ θανάτου	τῶν θανάτων
τὸν βασιλέα	τούς βασιλέας	ὁ βασιλεύς	οἱ βασιλεῖς
τὰς ἐκφύσεις	τὴν ἑκφυσιν	τῶν θριδακινῶν	τῆς θριδακινῆς

4. Να κλίνετε και στους δύο αριθμούς τις φράσεις: τὰς πικρὰς ἐκφύσεις, ὁ ἀδέκαστος δικαστής.

Ενικός αριθμός		
Ονομ.	ἡ πικρά ἐκφύσεις	ὁ ἀδέκαστος δικαστής
Γεν.	τῆς πικρᾶς ἐκφύσεως	τοῦ ἀδεκάστου δικαστοῦ
Δοτ.	τῇ πικρᾷ ἐκφύσει	τῷ ἀδεκάστῳ δικαστῇ
Αιτ.	τὴν πικράν ἐκφυσιν	τόν ἀδέκαστον δικαστήν
Κλητ.	(ῶ) πικρά ἐκφυσι	(ῶ) ἀδέκαστε δικαστά
Πληθυντικός αριθμός		
Ονομ.	αἱ πικραὶ ἐκφύσεις	οἱ ἀδέκαστοι δικασταί
Γεν.	τῶν πικρῶν ἐκφύσεων	τῶν ἀδεκάστων δικαστῶν
Δοτ.	ταῖς πικραῖς ἐκφύσεσι(ν)	τοῖς ἀδεκάστοις δικασταῖς
Αιτ.	τάς πικράς ἐκφύσεις	τούς ἀδέκαστους δικαστάς
Κλητ.	(ῶ) πικραὶ ἐκφύσεις	(ῶ) ἀδέκαστοι δικασταί

5. Να βρείτε τα υποκείμενα και τα αντικείμενα των ρημάτων των παρακάτω φράσεων της ενότητας:

α. Ἄνῆρ γένει Μάρδος παῖδας εἶχεν ἐπτά.

β. Οἱ δὲ ἐξεπλάγησαν καὶ ἀμφοτέρους ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην ἤγαγον.

γ. Τῶν φυομένων θριδακινῶν τὰς ἐκφύσεις τὰς πικρὰς ἀφαιρῶ.

δ. Ταῦτα ἀκούσας Ἀρταξέρξης ἐπῆνεσε τὸν ἄνδρα.

α. υποκείμενο του εἶχεν: Ἀνὴρ – αντικ. του εἶχεν: παῖδας

β. υποκείμενο του ἐξεπλάγησαν: Οἱ δὲ, υποκείμενο του ἤγαγον: Οἱ δὲ – αντικ. του ἤγαγον: ἀμφοτέρους

γ. υποκείμενο του ἀφαιρῶ: ἐγώ – αντικ. του ἀφαιρῶ: τὰς ἐκφύσεις

δ. υποκείμενο του ἐπῆνεσε: Ἀρταξέρξης – αντικ. του ἐπῆνεσε: τὸν ἄνδρα.

6. Να εντοπίσετε τα αντικείμενα και τα κατηγορούμενα στις παρακάτω φράσεις του κειμένου της ενότητας:

α. Ὁ περὶ τῶν ιδίων παιδων οὕτω δικαίως ἀποφαινόμενος πάντως καὶ ἐν τοῖς ἄλλοτρίοις ἀκριβῆς ἔσται δικαστής καὶ ἀδέκαστος.

β. Ταῦτα ἀκούσας Ἀρταξέρξης ἐποίησεν τὸν ἄνδρα τῶν βασιλικῶν δικαστῶν ἓνα.

α. δικαστής: κατηγορούμενο στο υποκ. του ρ. ἔσται Ὁ ἀποφαινόμενος

β. τὸν ἄνδρα: αντικ. ἐποίησεν – ἓνα: κατηγορούμενο στο αντικ. του ρ. ἐποίησεν τὸν ἄνδρα

7. Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του ενεστώτα και του μέλλοντα οριστικής των ρημάτων που δίνονται στην παρένθεση:

- α. Οἱ διδάσκαλοι τοὺς νέους **παιδεύουσι/παιδεύουσιν** (παιδεύω).
- β. Οἱ Ἀθηναῖοι **παρατάσσονται/παρατάσσονται** (παρατάσσομαι) ἐπὶ τῷ λιμένι ἐν μετώπῳ ὡς εἰς ναυμαχίαν (= σαν να επρόκειτο για ναυμαχία).
- γ. Οἱ πολέμιοι **λύουσι/λύουσιν** (λύω) τὰς σπονδὰς.
- δ. Οἱ χρησμολόγοι τὴν τῶν θεῶν βουλὴν **προλέγουσι/προλέγουσιν** (προλέγω).
- ε. Ὑμεῖς τοὺς θεοὺς **θεραπεύετε/θεραπεύετε** (θεραπεύω).
- στ. Ἡμεῖς τὰς τῶν οἰωνῶν πτήσεις **ἐρμηνεύομεν/ἐρμηνεύομεν** (ἐρμηνεύω).
- ζ. Ὑμεῖς **πορεύεσθε /πορεύεσθε** (πορεύομαι) ὅπου τὸ στράτευμα μέλλει σῆτον ἔξειν.

8. Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του αορίστου και του παρακειμένου οριστικής των ρημάτων που δίνονται στην παρένθεση:

- α. Οἱ Ἕλληνες τοῖς οἰωνοσκόποις **ἐπίστευσαν/πεπιστεύκασι** (πιστεύω).
- β. Ἡμεῖς **ἐθύσαμεν/τεθύκαμεν** (θύω) ἱερεῖα ἐπὶ τῶν βωμῶν.
- γ. Οἱ ἵππεῖς τοὺς πολεμίους **ἐδίωξαν/δεδιώχασι** (διώκω).
- δ. Οἱ σύμμαχοι τοὺς τοξότας ἔξω τοῦ εὐωνύμου κέρατος (= ἔξω ἀπὸ το αριστερὸ τμήμα τοῦ στρατοῦ) **ἔταξαν/τετάχασι** (τάττω).
- ε. Οἱ στρατηγοὶ τὰ δέοντα **ἐκέλευσαν/κεκελεύκασι** (κελεύω).
- στ. Λακεδαιμόνιοι ἀθροίσαντες τοὺς συμμάχους **ἐβουλεύσαντο/βεβούλευνται** (βουλεύομαι) περὶ τῶν αἰχμαλώτων.
- ζ. Ἡμεῖς **ἐπαυσάμεθα/πεπαύμεθα** (παύομαι) τοῦ περιτειχισμοῦ (= τὴν προσπάθεια νὰ χτίσουμε τεῖχος) καὶ ἡσυχάζομεν.

9. Να συμπληρώσετε τις φράσεις με τους τύπους των λέξεων που ζητούνται στην παρένθεση και νὰ τις μεταφράσετε:

- α. Τῆς παιδείας αἱ μὲν ρίζαι πικραὶ **εἰσὶ** (εἰμί, οριστ. ενεστ.) οἱ δὲ καρποὶ γλυκεῖς.
- β. Ὁ εὐπειθής (= υπάκουος) **νόμοις** (νόμος, δοτ. πληθ.) χρηστὸς πολίτης **ἐστί** (εἰμί, οριστ. ενεστ.).
- γ. Ὁ ἀγαθὸς **ἀγαθῷ** (ἀγαθός, δοτ. εν.) μόνῳ φίλος ἐστί.
- δ. Λύσανδρος κακονούστατος ἦν **πόλει** (πόλις, δοτ. εν.).

Μετάφραση φράσεων

- α. Οἱ ρίζες τῆς παιδείας εἶναι πικρές ἀλλὰ οἱ καρποὶ τῆς γλυκοί.
- β. Ὁ υπάκουος στους νόμους εἶναι ἐνάρετος πολίτης.
- γ. Ὁ ἐνάρετος μόνον στον ἐνάρετο εἶναι φίλος.

δ. Ο Λύσανδρος ήταν πάρα πολύ εχθρικός στην πόλη.

10. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον τύπο των λέξεων που ζητείται στην παρένθεση:

α. Γύμναζε σεαυτὸν (= τον εαυτό σου) **πόνους ἐκούσιους** (πόνος ἐκούσιος, δοτ. πληθ.), ὅπως ἂν δύνῃ (= για να μπορείς) καὶ τοὺς ἀκουσίους ὑπομένειν.

β. Θεωροῦμεν (= βλέπουμε) **τούς λέοντας** (ὁ λέων, αιτ. πληθ.) πραότερον διακειμένους πρὸς τοὺς θεραπεύοντας (= να είναι πιο ήμερα με αυτούς που τα φροντίζουν) ἢ τῶν ἀνθρώπων ἐνίους πρὸς τοὺς εὖ ποιοῦντας (= απ' ὅτι μερικοί ἄνθρωποι με τους ευεργέτες τους).

γ. **Τά ἀγαθὰ** (τὸ ἀγαθόν, ονομ. πληθ.) **κόποις** (κόπος, δοτ. πληθ.) κτῶνται.

δ. **Τῆς γλώσσης** (ἡ γλῶσσα, γεν. εν.) κράτει (= να συγκρατεῖς), καὶ μάλιστα ἐν **συμποσίῳ** (συμπόσιον, δοτ. εν.).

ε. **Φύσιν πονηράν** (φύσις πονηρά, αιτ. εν.) μεταβαλεῖν οὐ ῥάδιον.

στ. Δόξα καὶ πλοῦτος ἄνευ **συνέσεως** (σύνεσις, γεν. εν.) οὐκ ἀσφαλῆ κτήματα.

ζ. Τὴν **φιλαργυρίαν** (ἡ φιλαργυρία, αιτ. εν.) εἶπεν **μητρόπολιν** (μητρόπολις, αιτ. εν.) πάντων **κακῶν** (τὸ κακόν, γεν. πληθ.).

Επιμέλεια: Καραμούζη-Παπαδημητρίου Κατερίνα - Φιλολόγος

...Πράξεις Παιδείας!